

ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรม
การปฏิบัติตนหลังผ่าตัดและการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด

นางสาว มารีชา สุทธินนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF USING PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM
ON SELF CARE BEHAVIOR AND RECOVERY IN
POST-CAESAREAN SECTION MOTHERS

Miss Mariya Sutthinon

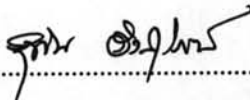
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2006
Copyright of Chulalongkorn University

491704

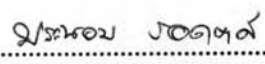
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อ
พฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดและการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัด
ท้องคลอด
โดย นางสาว มารีญา สุทธินนท์
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป์

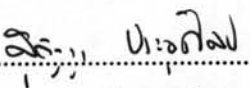

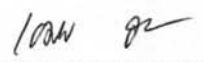
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร จังศิริพรปกรณ)

มาริยา สุทธินนท์ : ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดและการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด (EFFECTS OF USING PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM ON SELF CARE BEHAVIOR AND RECOVERY IN POST-CAESAREAN SECTION MOTHERS) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร.สุกัญญา ประจุกสิลา, 154 หน้า.

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดและการฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คนและกลุ่มควบคุม 20 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของ Bandura (1997) ประกอบด้วย การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทั้ง 4 วิธี ได้แก่ การใช้คำพูดชักจูง การเรียนรู้ผ่านตัวแบบหรือประสบการณ์ของผู้อื่น การมีประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง และการกระตุ้นทางร่างกายและทางอารมณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด และแบบประเมินการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคลอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 และ .73 ตามลำดับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (t - test statistic)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. การฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังผ่าตัดท้องคลอดกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์.....
ปีการศึกษา.....2549.....

ลายมือนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777642436: MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORDS: PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM / BEHAVIOR AND RECOVERY / POST-CAESAREAN SECTION MOTHERS

MARIYA SUTTHINON: EFFECTS OF USING PERCEIVED SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM ON SELF CARE BEHAVIOR AND RECOVERY IN POST-CAESAREAN SECTION MOTHERS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF. SUKUNYA PRACHUSILPA, DNSc., 154 pp.

The purpose of this quasi-experimental study was to compare behavior and recovery in post-caesarean section mothers. Participants were 40 mothers who were assigned to experimental and control groups of 20 patients each. The experimental group received the perceived self-efficacy promoting program, while the control group received routine nursing care. The research instrument was developed by the investigator and guided by the self-efficacy theory of Bandura (1997). The self-efficacy promoting program had four components: verbal persuasion, vicarious experience, enactive mastery experience or performance accomplishments, and physiological and affective states. The instrument for collection data were the behavior in post-caesarean section mothers questionnaire and the recovery in post-caesarean section mothers questionnaire. The reliability by Cronbach's alpha coefficient was .91 and .73. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and t-test statistic.

Major finding were as follow:

1. Behavior in post-caesarean section mothers in the experimental group who received the self-efficacy promoting program was significantly higher than those who received routine nursing care ($p < .05$)
2. Recovery in post-caesarean section mother in the experimental group who received self-efficacy promoting program was significantly better than those who received routine nursing care ($p < .05$)

Field of study.....Nursing Science.....

Academic Year.....2006.....

Student's signature.....*Mariya Sutthinon*.....

Advisor's signature.....*Sukunya Prachusilpa*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ประจุศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา คำแนะนำอันมีคุณค่า ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเมตตา เอาใจใส่ และคอยให้กำลังใจตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างของความเป็นครูที่ดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร จังศิริพรปกรณ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำแนะนำในการใช้สถิติที่เป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาและกรุณาให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่าในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้าแผนกฝากครรภ์ หัวหน้าหอผู้ป่วยสูติกรรม และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลตรงทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมารดาตั้งครรภ์ที่เตรียมผ่าตัดคลอดทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนในคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การช่วยเหลือ ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่นทุกคนที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเป็นอย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
แนวคิดเหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับมารดาผ่าตัดท้องคลอด.....	12
บทบาทการพยาบาลมารดาที่ได้รับการผ่าตัดท้องคลอด.....	20
มาตรฐานการพยาบาลมารดาผ่าตัดท้องคลอดของโรงพยาบาลตรัง.....	53
แนวคิดพฤติกรรมการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดท้องคลอด.....	60
การฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด.....	64
แนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	73
การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในมารดาผ่าตัดท้องคลอด.....	80
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	87
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	88
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การดำเนินการทดลอง.....	93

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	106
สรุปผลการวิจัย.....	108
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....	114
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	124
ภาคผนวก ข หนังสือพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และการใช้ สัตว์ทดลองในการวิจัยกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	126
ภาคผนวก ค ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย..... ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการ วิจัย.....	128
ภาคผนวก ง เครื่องมือกำกับการทดลอง.....	
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	132
ภาคผนวก จ ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย.....	140
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	154

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การผ่าตัดท้องคลอด.....	101
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตาม สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และจำนวนครั้งของการตั้งครรภ์.....	102
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตน หลังผ่าตัดท้องคลอด และการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	103
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตน หลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจำแนกเป็นรายข้อ.....	104
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการฟื้นฟูสภาพ หลังผ่าตัดท้องคลอดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายข้อ.....	105

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล(P) สภาพแวดล้อม(E) และพฤติกรรม(B) ในการกำหนดซึ่งกันและกัน.....	73
2	แสดงความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไข และความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น.....	74